

جداسازی باکتری *Erwinia chysanthemi* از نخل خرماي رقم مضافتي در بلوچستان. زهرا
ذاکري و حجت‌اله رباني‌نسب. گروه گياهپزشکي دانشگاه تهران، دانشکده کشاورزي کرج، بخش

تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی و بخش تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی بلوچستان

در سال ۱۳۸۱، یک عارضه ناشناخته و مخرب بر روی ارقام مضافتی ۳ تا ۶ ساله، در منطقه جلگه چاه‌هاشم شهرستان ایرانشهر مشاهده شد به منظور شناسایی عامل بیماری بافت‌های گیاهی آلوده از قسمت پوسیده داخل تنه و همچنین رگبرگ اصلی جدا در آب مقطر استریل سوسپانسیون شده و روی محیط کشت‌های PDA و NA مخطط شدند. پس از ۴۸ ساعت کلنی‌های شیری رنگ روی محیط NA و سفید کرمی روی PDA به فراوانی جداسازی گردید. در آزمایش‌های مورفولوژیکی و بیوشیمیایی برای شناسایی باکتری ۱۱ ایزوله بررسی شد که ۷ ایزوله مربوط به قسمت‌های داخلی پوسیده و ۴ ایزوله از انتهای پوسیده محور برگ بدست آمده بود. کلنی‌های باکتری جدا شده، دارای حاشیه موج بودند. باکتری میله‌ای، گرم منفی و متحرک با تاژک‌های پیرامونی است و قادر به رشد بی‌هوازی بود. باکتری در دمای ۳۶ درجه سانتیگراد و در غلظت ۶ درصد نمک طعام و همچنین محیط کشت YDC رشد نمود. باکتری از لحاظ فعالیت اوره‌آز و اکسیداز منفی بود. باکتری قادر به استفاده از گلوکز، ترهالوز، سلوبیوز، مالتوز و لاکتوز بود. نتایج آزمون‌های تولید ایندول، H₂S از سیترین، استوئین، تجزیه پکتات، تولید گاز از گلوکز، ذوب ژلاتین، تولید نیتروژن و فسفاتاز جدایه‌ها مثبت بود. باکتری به اریترومايسين (۱۵ میلی‌گرم در هر دیسک) حساسیت نشان داد. واکنش فوق حساسیت بر روی توتون مثبت بود. جدایه‌های بدست آمده از خرما باکتری *Erwinia chrysanthemi* شناسایی شد. این اولین گزارش از این باکتری بر روی نخل خرما در ایران است. این باکتری به عنوان عامل بیماری زوال نخل توسط عبدالله در سال ۲۰۰۱ میلادی (Abdallah, M.Y. 2001, Plant Dis. 85: 24-26) از عربستان سعودی گزارش شده است.